

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 08-10-2021 r.

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.564.95.2021.MK

**Pan
płk SG Andrzej Jakubaszek
Komendant Podlaskiego
Oddziału Straży Granicznej**

**Podlaski Oddział Straży
Granicznej**

ePUAP

Szanowny Panie Komendancie,

na podstawie doniesień medialnych¹ Rzecznik Praw Obywatelskich powziął wiadomość o zdarzeniu z udziałem dziennikarzy francusko-niemieckiej telewizji Arte oraz polskiej dziennikarki, które miało miejsce dnia 28 września 2021 r. w Babikach. Dziennikarze przygotowywali materiał o sytuacji na granicy polsko – białoruskiej. Zaraz po dotarciu do Szudziałowa telefonicznie poinformowali o swojej obecności Straż Graniczną. Pozostawali w kontakcie z rzecznikiem podlaskiego oddziału Straży Granicznej, z którym umówieni byli na spotkanie i wywiad w Białymstoku. Zgodnie z zapewnieniami udzielonymi przez pracownika SG dziennikarze mogli swobodnie kręcić materiały na terenie Szudziałowa i przemieścić się następnie do Sukowicz i Harkowicz.

Z informacji medialnych wynika, że brak zasięgu sieci telefonii komórkowej spowodował, że dziennikarze zagubili się na trasie. Przemierzając się po drogach na tamtym obszarze nie dostrzegli informacji, że teren objęty jest stanem wyjątkowym. Napotkany patrol zwrócił im jednak uwagę, że wkroczyli w jego strefę i natychmiast powinni ją opuścić, co też uczynili. Wyjeżdżając, zostali zatrzymani w Babikach przez Policję, która podjęła działania. Dziennikarze zostali wylegitymowani i przeszukani. Pozbawiono ich sprzętu, dokumentów i telefonów oraz zatrzymano na 24 godziny, nie

¹ D. Flis, *Dziennikarze z Niemiec w kajdankach przed polskim sądem. Za wejście do strefy stanu wyjątkowego*, OKO.press, dostęp: 06.10.2021, <https://oko.press/dziennikarze-tv-arte-w-kajdankach-strefa-stanu-wyjatkowego/>.

udzielając jednocześnie informacji o ich sytuacji i przebiegu wypadków. Nie pozwolono także na kontakt z bliskimi i obecność tłumacza.

Pragnę zwrócić uprzejmie uwagę, że zgodnie z art. 23 pkt 7 i 10 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o *stanie wyjątkowym* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1928) karze grzywny lub aresztu podlega ten kto w czasie stanu wyjątkowego nie opuszcza ustalonego miejsca, obiektu lub obszaru oraz utrwała za pomocą środków technicznych ich wygląd. Jednakże, w przedstawionej sprawie, zatrzymani, nie mieli świadomości, że przebywają na terenie obszaru objętego stanem wyjątkowym. Było to spowodowane brakiem stosownych informacji i oznaczeń oraz faktem, że – zgodnie z doniesieniami prasowymi – mieli zostać na tę trasę skierowani przez pracownika Straży Granicznej. Po tym, jak zostali poinstruowani, że znajdują się w strefie stanu wyjątkowego, niezwłocznie podjęli się jej opuszczenia.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 54 Konstytucji RP, art. 10 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności każdy ma prawo do wolności wypowiedzi, które obejmuje wolności do otrzymywania i przekazywania informacji bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe. Uwzględnienia wymagają aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące stanu wyjątkowego, jednakże wszystkie działania ograniczające wolność słowa powinny być podejmowane w duchu zasady proporcjonalności i z poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), w związku z prowadzonym przez Rzecznika postępowaniem wyjaśniającym w sprawie, zwracam się do Pana Komendanta z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji o niniejszej sprawie jej stanie, w tym o szczegółowe wyjaśnienie okoliczności podejmowanych działań.

Z wyrazami szacunku

Mirosław Wróblewski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/